

Indicatoren kwaliteit huisartsenzorg bij patiënten met DM type 2

Versie 1.7
30 mei 2016

Specificaties

Vervallen: advies stoppen met roken, BMI < 25, RR > 140 en niet behandeld
Gewijzigd: eGFR indicatoren aangepast en aangevuld
Gewijzigd: indicatoren over LDL bepalen, indicator totaal controlebeleid
Nieuw: indicator % patiënten met albuminurie; % patiënten met ACE remmer bij patiënten met albuminurie

Het NHG maakt Standaarden voor de huisarts. Voor het interne kwaliteitsbeleid van de huisarts(praktijk) maakt het NHG indicatoren voor het medisch handelen, o.a. voor gebruik als spiegelinformatie. Deze indicatoren raken de kern van de NHG-standaard, zijn betrouwbaar, beperkt in aantal en worden verzameld in het reguliere zorgproces.

Criteria voor gebruik van indicatoren voor andere doeleinden (zoals externe verantwoording) zijn:

- Validiteit: In de praktijk is getest of de indicator aan zijn doel beantwoord.
- Relevantie: De indicator leidt tot verbetering van de zorg op patiëntniveau.
- Onderscheidend vermogen: De indicator laat significante verschillen tussen huisartsen zien.

Deze set indicatoren is daar nog niet op getoetst.

LADA en MODY, classificeren/coderen

LADA, Latent Autoimmune Diabetes in Adults, valt onder DM type 1, ICPC 90.01

MODY, Maturity-Onset Diabetes of the Young, valt onder DM type 2, ICPC T90.02

(): indicatornummer in vorige versie

Beschrijving van benodigde data per indicator

volgnr	ind. nr.	omschrijving	opmerkingen
1 (1)		% bekende patiënten met diabetes (eerste en tweede lijn) in de praktijkpopulatie aan het einde van de rapportageperiode noemer: vaste, ingeschreven patiënten	Diabetes mellitus type 1 of 2, ICPC T90 of T90.01 of T90.02, actuele episode op episodelijst
2 (2)		% patiënten met diabetes type 1 van alle bekende diabetespatiënten (eerste en tweede lijn) in de praktijkpopulatie aan het einde van de rapportageperiode (noemer is bekende diabetespatiënten) noemer: patiënten met diabetes (eerste en tweede lijn) in de praktijkpopulatie van vaste, ingeschreven patiënten	Diabetes mellitus type 1, ICPC T90.01, actuele episode op episodelijst
3 (3)		% patiënten met diabetes type 2 van alle bekende diabetespatiënten (eerste en tweede lijn) in de praktijkpopulatie aan het einde van de rapportageperiode (noemer is bekende diabetespatiënten) noemer: patiënten met diabetes (eerste en tweede lijn) in de praktijkpopulatie van vaste, ingeschreven patiënten	Diabetes mellitus type 2, ICPC T90.02, actuele episode op episodelijst
4 (4)		% patiënten met diabetes type 2 die in de eerste lijn worden behandeld (definitie: huisarts is hoofdbehandelaar voor 12 maanden of meer) in de praktijkpopulatie aan het einde van de rapportageperiode noemer: vaste, ingeschreven patiënten	Hoofdbehandelaar diabetes, 2206, DMHB TZ = 48 (huisarts), laatste waarde, voor 12 maanden of meer (≥ 12 maanden)
5 (5)		% patiënten met diabetes type 2 die in de eerste lijn worden behandeld (definitie: huisarts is hoofdbehandelaar voor 12 maanden of meer) en die 12 maanden of meer zijn ingeschreven in de praktijkpopulatie aan het einde van de rapportageperiode noemer: vaste, ingeschreven patiënten	

		HbA1c	
6 (6)	1	% patiënten met diabetes type 2 bij wie HbA1c in de afgelopen 12 maanden is geregistreerd noemer: patiënten met diabetes type 2 die in de eerste lijn worden behandeld en ≥ 12 maanden zijn ingeschreven in de praktijkpopulatie	HbA1c, 2816, HBAC B, laatste waarde in afgelopen 12 maanden
7 (44)	2	% patiënten met diabetes type 2 met een leeftijd onder de 70 jaar (< 70) en een HbA1c bepaling in de afgelopen 12 maanden en een uitkomst van 53 mmol/mol of lager (≤ 53) noemer: patiënten met diabetes type 2 die in de eerste lijn worden behandeld en ≥ 12 maanden zijn ingeschreven in de praktijkpopulatie met een leeftijd onder de 70 jaar (< 70) en met een HbA1c bepaling in de afgelopen 12 maanden	HbA1c, 2816, HBAC B, laatste waarde in afgelopen 12 maanden met uitslag ≤ 53
8 (46)	3	% patiënten met diabetes type 2 met een HbA1c bepaling in de afgelopen 12 maanden en een uitkomst van groter dan 64 mmol/mol (> 64) noemer: patiënten met diabetes type 2 die in de eerste lijn worden behandeld en ≥ 12 maanden zijn ingeschreven in de praktijkpopulatie en met een HbA1c bepaling in de afgelopen 12 maanden	HbA1c, 2816, HBAC B, laatste waarde in afgelopen 12 maanden met uitslag > 64
		Bloeddruk	
9 (9)	4	% patiënten met diabetes type 2 bij wie de bloeddruk in de afgelopen 12 maanden is geregistreerd noemer: patiënten met diabetes type 2 die in de eerste lijn worden behandeld en ≥ 12 maanden zijn ingeschreven in de praktijkpopulatie	Systolische bloeddruk, 1744, RRSY KA of Systolische bloeddruk (thuismeting), 2055, RRSY KA MH, laatste meting in afgelopen 12 maanden

10 (42)	5	<p>% patiënten met diabetes type 2 met een leeftijd jonger dan 70 jaar (< 70 jaar) en een systolische bloeddrukbeplating in de afgelopen 12 maanden met een uitkomst van 140 mm Hg of lager (≤ 140)</p> <p>noemer: patiënten met diabetes type 2 die in de eerste lijn worden behandeld en ≥ 12 maanden zijn ingeschreven in de praktijkpopulatie met een leeftijd jonger dan 70 jaar (< 70) en een bloeddrukbeplating in de afgelopen 12 maanden</p>	<p>Systolische bloeddruk, 1744, RRSY KA of Systolische bloeddruk (thuismeting), 2055, RRSY KA MH, laatste meting in afgelopen 12 maanden met uitslag ≤ 140</p>
		LDL en lipide verlagende medicatie	
11	6	<p>% patiënten met diabetes type 2 zonder gebruik van lipide verlagende middelen en met een LDL bepaling in de afgelopen 5 jaar</p> <p>noemer: patiënten met diabetes type 2 zonder gebruik van lipide verlagende middelen die in de eerste lijn worden behandeld en ≥ 12 maanden zijn ingeschreven in de praktijkpopulatie</p>	<p>Lipide verlagende middelen: ATC C10 LDL-cholesterol, 542, LDL B of LDL-cholesterol direct, 2683 LDLD B, laatste waarde in afgelopen 5 jaar</p>
12	7	<p>% patiënten met diabetes type 2 met gebruik van lipide verlagende middelen en met een LDL bepaling in afgelopen 12 maanden</p> <p>noemer: patiënten met diabetes type 2 met gebruik van lipide verlagende middelen die in de eerste lijn worden behandeld en ≥ 12 maanden zijn ingeschreven in de praktijkpopulatie</p>	<p>Lipide verlagende middelen: ATC C10, 2 of meer (≥ 2) voorschriften in afgelopen 12 maanden LDL-cholesterol, 542, LDL B of LDL-cholesterol direct, 2683 LDLD B, laatste waarde in afgelopen 12 maanden</p>
13 (47)		<p>% patiënten met diabetes type 2 met een LDL bepaling in afgelopen 12 maanden</p> <p>noemer: patiënten met diabetes type 2 die in de eerste lijn worden behandeld en ≥ 12 maanden zijn ingeschreven in de praktijkpopulatie</p>	<p>NB. Vervallen indicator; beschreven omdat deze nog voorkomt in de InEen benchmark rapportage over 2016</p> <p>LDL-cholesterol, 542, LDL B of LDL-cholesterol direct, 2683 LDLD B, laatste waarde in afgelopen 12 maanden</p>
14 (14)	8	<p>% patiënten met diabetes type 2 met gebruik van lipide verlagende middelen</p> <p>noemer: patiënten met diabetes type 2 die in de eerste lijn worden behandeld en ≥ 12 maanden zijn ingeschreven in de praktijkpopulatie</p>	<p>Lipide verlagende middelen: ATC C10</p>

15 (45)	9	<p>% patiënten met diabetes type 2 en met een LDL bepaling (laatste waarde ooit) kleiner of gelijk aan 2,5 mmol/l ($\leq 2,5$) en met een leeftijd onder de 80 jaar (<80)</p> <p>noemer: patiënten met diabetes type 2 die in de eerste lijn worden behandeld en ≥ 12 maanden zijn ingeschreven in de praktijkpopulatie met een LDL bepaling (laatste waarde ooit)</p>	<p>LDL-cholesterol, 542, LDL B of LDL-cholesterol direct, 2683 LDLD B, laatste waarde ooit $\leq 2,5$</p>
		Nierfunctie	
16 (15)	10	<p>% patiënten met diabetes type 2 bij wie de eGFR is geregistreerd in de afgelopen 12 maanden</p> <p>noemer: patiënten met diabetes type 2 die in de eerste lijn worden behandeld en ≥ 12 maanden zijn ingeschreven in de praktijkpopulatie</p>	<p>Kreatinineklaring, 524, KREA O MK of Kreatinineklaring volgens Cockcroft, 1918, KREA O FB of eGFR volgens MDRD, 1919, KREM O FB of eGFR volgens CKD-EPI, 3583, KREC O FB, laatste waarde in afgelopen 12 maanden</p>
17 (18)	11	<p>% patiënten met diabetes type 2 met urineonderzoek (porties) op albumine of albumine/kreatinine ratio in de afgelopen 12 maanden</p> <p>noemer: patiënten met diabetes type 2 die in de eerste lijn worden behandeld en ≥ 12 maanden zijn ingeschreven in de praktijkpopulatie</p>	<p>Albumine (micro-) urine portie, 38, ALB U of Albumine (micro-) / kreatine urine, 40, ALBK U MI, laatste waarde in 12 maanden</p>
18	12	<p>% patiënten met diabetes type 2 met urineonderzoek (porties) op albumine of albumine/kreatinine ratio in de afgelopen 12 maanden met met een positieve uitslag in de afgelopen 12 maanden</p> <p>noemer: patiënten met diabetes type 2 die in de eerste lijn worden behandeld en ≥ 12 maanden zijn ingeschreven in de praktijkpopulatie en met een bepaling van albumine in de afgelopen 12 maanden of een bepaling albumine/kreatinie ratio in de afgelopen 12 maanden</p>	<p>Albumine (micro-) urine portie, 38, ALB U > 20 mg/l of Albumine (micro-) / kreatine urine, 40, ALBK U MI $> 3,5$ mg/mmol, laatste waarde in 12 maanden</p>

19	13	<p>% patiënten met diabetes type 2 en een leeftijd onder de tachtig jaar (< 80) met urineonderzoek (porties) op albumine of albumine/kreatinine ratio in de afgelopen 12 maanden met een positieve uitslag met een voorschrift ACE-remmer of Angiotensine II remmer</p> <p>noemer: patiënten met diabetes type 2 die in de eerste lijn worden behandeld en ≥ 12 maanden zijn ingeschreven in de praktijkpopulatie en met leeftijd onder de tachtig jaar (< 80) en met bepaling albumine of albumine/kreatinine ratio in de afgelopen 12 maanden en met een positieve uitslag in de afgelopen 12 maanden</p>	<p>ACE-remmer: ATC C09A of C09B of Angiotensine II remmer: ATC C09C of C09D, ≥ 2 voorschriften in afgelopen 12 maanden</p>
20	14	<p>% patiënten met diabetes type 2 en een eGFR bepaling in de afgelopen 12 maanden met leeftijd < 65 jaar en $eGFR \leq 60$ ml/min/1,73 m² of leeftijd ≥ 65 jaar en $eGFR < 45$ ml/min/1,73 m²</p> <p>noemer: patiënten met diabetes type 2 die in de eerste lijn worden behandeld en ≥ 12 maanden zijn ingeschreven in de praktijkpopulatie met een eGFR bepaling in de afgelopen 12 maanden</p>	
21	15	<p>% patiënten met diabetes type 2 en met episode nierfalen in groep patiënten met met leeftijd < 65 jaar en $eGFR \leq 60$ ml/min/1,73 m² of leeftijd ≥ 65 jaar en $eGFR < 45$ ml/min/1,73 m²</p> <p>noemer: patiënten met diabetes type 2 die in de eerste lijn worden behandeld en ≥ 12 maanden zijn ingeschreven in de praktijkpopulatie met een eGFR bepaling (laatste waarde ooit) en met leeftijd < 65 jaar en $eGFR \leq 60$ ml/min/1,73 m² of leeftijd ≥ 65 jaar en $eGFR < 45$ ml/min/1,73 m²</p>	Nierfunctiestoornis / nierinsufficiëntie, U99.01, actuele episode
22	16	<p>% patiënten met diabetes type 2 en met contra-indicatie ‘verminderde nierfunctie’ in groep patiënten met episode nierfalen</p> <p>noemer: patiënten met diabetes type 2 die in de eerste lijn worden behandeld en ≥ 12 maanden zijn ingeschreven in de praktijkpopulatie en met episode nierfalen</p>	Contraindicatie verminderde nierfunctie, 137, bij contraindicaties

		Roken	
23 (19)	17	% patiënten met diabetes type 2 waarvan het rookgedrag actueel en bekend is noemer: patiënten met diabetes type 2 die in de eerste lijn worden behandeld en ≥ 12 maanden zijn ingeschreven in de praktijkpopulatie	Roken: 1739, ROOK AQ: 3, "nooit", laatste bepaling ooit of (4, "voorheen" of 1, "ja", laatste waarde in afgelopen 12 maanden)
24 (34)	18	% patiënten met diabetes type 2 die roken in de groep patiënten waarvan het rookgedrag actueel en bekend is noemer: patiënten met diabetes type 2 die in de eerste lijn worden behandeld en ≥ 12 maanden zijn ingeschreven in de praktijkpopulatie waarbij het rookgedrag actueel en bekend is	Roken: 1739, ROOK AQ: 1, 'ja'; laatste meting in afgelopen 12 maanden
		Voeding, Bewegen en BMI	
25 (21)	19	% patiënten met diabetes type 2 bij wie de Body Mass Index geregistreerd is in de afgelopen 12 maanden noemer: patiënten met diabetes type 2 die in de eerste lijn worden behandeld en ≥ 12 maanden zijn ingeschreven in de praktijkpopulatie	BMI: 1272, QUET AO, laatste waarde afgelopen 12 maanden
26 (38)	20	% patiënten met diabetes type 2 waarbij het voedingspatroon is besproken in de afgelopen 12 maanden noemer: patiënten met diabetes type 2 die in de eerste lijn worden behandeld en ≥ 12 maanden zijn ingeschreven in de praktijkpopulatie	Opmerkingen bijzonderheden voedingspatroon, 2138, BYVD AA of Bijzonderheden voedingspatroon, 2718, BZVD AA of Voedingsgewoontes besproken (diabetes), 1764, VOED TZ, laatste waarde in afgelopen 12 maanden of
27 (43)	21	% patiënten met diabetes type 2 waarbij het alcoholgebruik is geregistreerd in de afgelopen 5 jaar noemer: patiënten met diabetes type 2 die in de eerste lijn worden behandeld en ≥ 12 maanden zijn ingeschreven in de praktijkpopulatie	Alcoholgebruik, 1591, ALCO PQ of Totaalscore Fiveshot vragenlijst, 2423, 5SHT PQ of Totaalscore Audit-C vragenlijst, 3446, AUDC PQ, laatste waarde in afgelopen 5 jaar

28 (40)	22	% patiënten met diabetes type 2 waarbij de mate van lichaamsbeweging is geregistreerd in de afgelopen 12 maanden noemer: patiënten met diabetes type 2 die in de eerste lijn worden behandeld en ≥ 12 maanden zijn ingeschreven in de praktijkpopulatie	Lichaamsbeweging volgens norm gezond bewegen, 3239, NNGB AQ, laatste waarde afgelopen 12 maanden
		Voetonderzoek	
29 (23)	23	% patiënten met diabetes type 2 met een voetonderzoek in de afgelopen 12 maanden noemer: patiënten met diabetes type 2 die in de eerste lijn worden behandeld en ≥ 12 maanden zijn ingeschreven in de praktijkpopulatie	Doorbloeding linker voet, 1641, DBLO LV LI en Doorbloeding rechter voet, 1642, DBLO LV RE en Inspectie linker voet (diabetes), 1697, INSP LV LI en Inspectie rechter voet (diabetes), 1698, INSP LV RE en Monofilamentenonderzoek linker voet, 1710, MOFV NS LI en Monofilamentenonderzoek rechter voet, 1711, MOFV NS RE, laatste waarde in 12 maanden
30 (41)	24	% patiënten met diabetes type 2 met een registratie van de Simm's classificatie van het voetonderzoek in de afgelopen 12 maanden noemer: patiënten met diabetes type 2 die in de eerste lijn worden behandeld en ≥ 12 maanden zijn ingeschreven in de praktijkpopulatie	Risico voetulcera (Simm's), 2196, RIVU SQ, laatste waarde in 12 maanden
31 (24)	25	% patiënten met diabetes type 2 en met diabetische voetafwijkingen (bevindingen voetonderzoek afwijkend bij laatste controle)	Doorbloeding linker voet, 1641, DBLO LV LI of Doorbloeding rechter voet, 1642, DBLO LV RE of Inspectie linker voet (diabetes), 1697, INSP LV LI of Inspectie rechter voet (diabetes), 1698, INSP LV RE of Monofilamentenonderzoek linker voet, 1710, MOFV NS LI of Monofilamentenonderzoek rechter voet, 1711, MOFV NS RE, = 13 (afwijkend), laatste waarde in 12 maanden

		Oogonderzoek	
32 (25)	26	% patiënten met diabetes type 2 met een funduscontrole in de afgelopen 24 maanden noemer: patiënten met diabetes type 2 die in de eerste lijn worden behandeld en ≥ 12 maanden zijn ingeschreven in de praktijkpopulatie	Datum laatste fundoscopie, 1638, DAFU FZ: uitkomst = datum of Fundusfoto/fundoscopie, 2129, FUFO FA (datum bepaling) of Diabetische retinopathie linkeroog, 1652, DMRP FA LI (datum bepaling) of Diabetische retinopathie rechteroog, 1653, DMRP FA RE (datum bepaling), in afgelopen 24 maanden
33 (26)	27	% patiënten met diabetes type 2 met een diabetische retinopathie noemer: patiënten met diabetes type 2 die in de eerste lijn worden behandeld en ≥ 12 maanden zijn ingeschreven in de praktijkpopulatie	Diabetische retinopathie, ICPC F83.01, actuele episode of Diabetische retinopathie linkeroog, 1652, DMRP FA LI of Diabetische retinopathie rechteroog, 1653, DMRP FA RE, laatste bepaling ooit: resultaat = 1 (ja) of 488 (gering) of 303 (licht tot matig) of 251 (matig) of 304 (ernstig) of 489 (zeer ernstig)
		Behandeling	
34 (27)	28	% patiënten met diabetes type 2 alleen niet -medicamenteus behandeld (lifestyle en/of dieet) noemer: patiënten met diabetes type 2 die in de eerste lijn worden behandeld en ≥ 12 maanden zijn ingeschreven in de praktijkpopulatie	ATC A10A of A10B, geen voorschriften in afgelopen 12 maanden
35 (28)	29	% patiënten met diabetes type 2 medicamenteus alleen behandeld met orale glucose verlagende medicatie noemer: patiënten met diabetes type 2 die in de eerste lijn worden behandeld en ≥ 12 maanden zijn ingeschreven in de praktijkpopulatie	ATC A10B en niet A10A, bij voorschriften in afgelopen 12 maanden

36 (29)	30	% patiënten met diabetes type 2 medicamenteus behandeld met orale glucose verlagende medicatie én insuline noemer: patiënten met diabetes type 2 die in de eerste lijn worden behandeld en ≥ 12 maanden zijn ingeschreven in de praktijkpopulatie	ATC A10B en A10A, bij voorschriften in afgelopen 12 maanden
37 (30)	31	% patiënten met diabetes type 2 medicamenteus alleen behandeld met insuline noemer: patiënten met diabetes type 2 die in de eerste lijn worden behandeld en ≥ 12 maanden zijn ingeschreven in de praktijkpopulatie	ATC A10A en niet A10B, bij voorschriften in afgelopen 12 maanden
38 (33)	32	% patiënten met diabetes type 2 dat gevaccineerd is tegen influenza in de voorafgaande 12 maanden noemer: patiënten met diabetes type 2 die in de eerste lijn worden behandeld en ≥ 12 maanden zijn ingeschreven in de praktijkpopulatie	Influenza vaccinatie: ICPC-code R44 op E- of P-regel, in afgelopen 12 maanden of ATC-code J07BB bij voorschriften, laatste registratie in afgelopen 12 maanden
		Totaal controlebeleid	
39 (31)	33	% patiënten met diabetes type 2 met de combinatie van gegevens op eerder genoemde procesindicatoren (HbA1c, bloeddruk, nierfunctie, rookgedrag, BMI, voetonderzoek en oogonderzoek, voeding, bewegen, alcoholgebruik) noemer: patiënten met diabetes type 2 die in de eerste lijn worden behandeld en ≥ 12 maanden zijn ingeschreven in de praktijkpopulatie	2816, HBAC B en (1744, RRSY KA of 2055, RRSY KA MH) en (524, KREA O MK of 1918, KREA O FB of 1919, KREM O FB of 3583, KREC O FB) en 1739, ROOK AQ en 1272, QUET AO en 1710, MOFV NS LI en 1711, MOFV NS RE en (1638, DAFU FZ of 2129, FUFO FA of 1652, DMRP FA LI of 1653, DMRP FA RE) en 2196, RIVU SQ en (2138, BYVD AA of 2718, BZVD AA of 1764, VOED TZ) en 3239, NNGB AQ en (1591, ALCO PQ of 2423, 5SHT PQ of 3446, AUDC PQ) geldige waarden zoals vermeld bij de indicatoren waar deze waarden voorkomen.

Overzicht benodigde data

Episode:

T90
T90.01
T90.02
U99.01
F83.01
R44

Bepalingen:

2206, DMHB TZ
2816, HBAC B
1744, RRSY KA
2055, RRSY KA MH
542, LDL B
2683 LDLD B
1739, ROOK AQ
1272, QUET AO
3239, NNGB AQ
2138, BYVD AA
2718, BZVD AA
1764, VOED TZ
1591, ALCO PQ
2423, 5SHT PQ
3446, AUDC PQ
524, KREA O MK
1918, KREA O FB
1919, KREM O FB
3583, KREC O FB
38, ALB U
40, ALBK U MI
1641, DBLO LV LI
1642, DBLO LV RE
1697, INSP LV LI
1698, INSP LV RE

1710, MOFV NS LI
1711, MOFV NS RE
2196, RIVU SQ
1638, DAFU FZ
2129, FUFO FA
1652, DMRP FA LI
1653, DMRP FA RE

ATC

Lipide verlagende middelen, C10
Influenzavaccins, J07BB
ACE remmers: C09A of C09B
AII remmers: C09C of C09D
Insulines: A10A
Orale glucose verlagende middelen: A10B

Contraindicatieaarden

verminderde nierfunctie, 137